

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІНСТРУМЕНТ (ЗА ПРОФІЛЬНИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ)**

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта
(за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спецінструмент (за професійними інструментами)
Викладач (-і)	Таран І. М. , кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування. Новосядла І. С. , кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування. Рудик М. М. , кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування
Контактний телефон викладача	Таран І. М. (0342) 523429 Новосядла І. С. (0342) 523429 Рудик М. М. (0342) 523429
Е-mail викладача	Таран І. М. taraniryna@ukr.net Новосядла І. С. inovob69@gmail.com Рудик М. М. amelikamusic@gmail.com
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	24 кредитів ЄКТС, 720 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://ceeq.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kmvd.pnu.edu.ua . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Спецінструмент (за професійними інструментами)» призначена для вивчення студентами денної та заочної форм навчання Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та є необхідним компонентом загальнотеоретичної та професійної підготовки музикантів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є здобуття студентами навиків гри на фортепіано в об'ємі, необхідному для подальшої професійної музично-педагогічної та виконавської діяльності. Вивчення дисципліни забезпечує удосконалення теоретичних знань та формування виконавських умінь і навичок, сприяє розвитку музичного кругозору та художнього смаку.</p> <p>Зміст дисципліни полягає у забезпеченні практичної спрямованості навчального процесу студентів; їх адаптації до швидкозмінних вимог українського та міжнародного ринків праці; наданні можливості навчання за індивідуальною варіативною частиною освітньої програми, сформованої на вимогу часу й побажаннями слухача. У зв'язку з потребою диференціації індивідуальних завдань теоретичний виклад матеріалу необхідно якомога більше ілюструвати прикладами з конкретних фортепіанних творів, а індивідуальні заняття доповнювати обговоренням самостійних завдань. Ця діяльність буде ефективною, якщо завдання не будуть дублюватись, що дасть можливість кожному піаністу самостійно набувати знань, умінь та навиків творчої діяльності. Концепція програми спирається на свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної та музичної педагогіки; доцільність практичного використання</p>	

шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів-класиків та сучасних авторів; яскраві зразки української фортепіанної музики; використання традицій фортепіанної школи та новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій, індивідуальних манер виконавської техніки тощо.

Завдання навчальної дисципліни полягають у: 1) професійній підготовці та вихованні фахівців-музикантів для практичної діяльності вчителя музичного мистецтва в системі загальної та спеціалізованої шкільної музичної освіти; 2) підготовці висококваліфікованих музикантів, які досконало володіють виконавською майстерністю гри на фортепіано; 3) оволодінні різноманітними фортепіанними програмами, новітніми методиками, що передбачають постійне збагачення репертуару та підвищення виконавської майстерності; 5) знанні основних етапів опрацювання фортепіанних творів. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні: **знати:** репертуар, необхідний для музичного та художньо-пізнавального розвитку піаніста; композиторські, виконавські стилі, жанри світової музичної літератури; специфіку гри на фортепіано; **вміти:** грамотно опрацьовувати музичний матеріал, читати з листа, ескізно вивчати фортепіанний твір, грати в ансамблях, акомпанувати, підбирати супровід, самостійно опрацьовувати репертуар, непередбачений програмою; вирішувати поставлені творчі завдання шляхом постійного розвитку музичного досвіду в поєднанні з систематичними заняттями практичного характеру; репрезентувати свої досягнення публічно: участь у концертах, сольні концерти, конкурси тощо.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни «**Спецінструмент (за професійними інструментами)**» полягає у формуванні в студентів різнобічних якостей та вмінь, необхідних для практичної діяльності в галузі музичної педагогіки, підготовці фахівців, здатних до самостійної художньо-виконавської, навчально-виховної та музично-освітньої роботи у сфері музичного-педагогічного виховання.

Програма враховує притаманну даній дисципліні систему міждисциплінарних зв'язків, адже для гармонійного і повноцінного вивчення предмету необхідний зв'язок із низкою таких спеціальних дисциплін, як історія та теорія музики, історія фортепіанного виконавства, методика викладання фахових дисциплін (фортепіано), диригування та читання партитур, теорія музики, гармонія тощо.

Успішність досягнення поставленої мети залежить від досягнення таких **цілей:** формування знань принципів та методів роботи з фортепіанним репертуаром; ознайомлення із певною кількістю творів, різноманітних за жанром, стилем та формою; удосконалення професійних виконавських навичок; формування навичок єдності виконавських прийомів у спільній виконавській діяльності – гри в ансамблі та акомпануванні; прищеплення навичок самостійної роботи над фортепіанними творами; сприяння формуванню художнього та естетичного смаку на зразках народної музики, української та зарубіжної класики, творах сучасних композиторів; формування навичок читання з листа музичних творів та хорових партитур, підбору на слух тощо; ознайомлення із основними прийомами транспонування творів для фортепіано.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни «**Спецінструмент (за професійними інструментами)**» у студентів мають бути сформовані такі фахові та загальні **компетентності:**

- інструментально-виконавська (вільне володіння спеціальним інструментом фортепіано та здатність його використовувати у навчальній і концертно-виконавській діяльності; володіння навичками читання нот з листа, транспонування, підбору музики на слух; володіння методами навчання гри на фортепіано; здатність організувати інструментальне музикування школярів на уроках музичного мистецтва та в позанавчальний час);

- світоглядна (наявність ціннісно-орієнтаційної позиції; загальнокультурна ерудиція, світогляд; розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій);
- інформаційна (здатність до самостійного пошуку та обробки інформації з різних джерел для розгляду конкретних репертуарних питань; здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал у соціальній та професійній діяльності);
- самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
індивідуальні заняття	323
самостійна робота	397

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
I–VIII	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	I–IV курс першого (бакалаврського) рівня	Вільного вибору студента

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	-------------------	----------------	---------------------

Змістовий модуль 1. Основи раціональної техніки гри на фортепіано

Вивчення аплікатурних принципів гам С – а, G – е.	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Вправи на дрібну техніку (Ш. Ганон, 1-5) /індивідуальне творче завдання/	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Формування навичок оперування поняттями, визначеннями і музичними термінами	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Виконання двох етюдів на різні види техніки	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам.	згідно системи оцінюван	згідно робочої програми

			роб.	ня курсу	навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Організація роботи над музичним твором відповідно до його поетапного вивчення					
Розбір-вивчення фортепіанної п'єси. Метод розгорнутого виконавського аналізу музичної мови твору в роботі над деталями	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Комплекс піаністичних засобів виразності (динаміка, штрихи, артикуляція, педаль тощо) у передачі контрастних образів фортепіанних мініатюр	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Виконання двох етюдів на різні види техніки	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Вивчення нотного тексту віртуозного твору українського композитора	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 3. Формування навичок читки нот з листа					
Набуття навичок читки нот з листа	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Удосконалення навичок читання нот з листа	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Читання з листа фортепіанних творів, нескладних за формою та	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

фактурою					и
Ритмічна організація процесу читки нот з листа	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 4. Структура поліфонічної техніки					
Поглиблене ознайомлення з текстом поліфонічного твору	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Вивчення нотного тексту поліфонічного твору	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Поліфонічна багатоплановість як властивість фортепіанної фактури	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Динамічний план інтерпретації поліфонічного твору	індивід. заняття	нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 5. Комплексний розвиток фортепіанної техніки					
Вивчення нотного тексту віртуозного твору	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Узагальнення аплікатурних формул	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Освоєння простих формул п'ятипальцевої техніки на матеріалі етюду	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Виконання віртуозної п'єси або етюду	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 6. Розвиток музичного мислення в роботі над творами великої форми					

Динамічний план інтерпретації твору великої форми	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Зорові та слухомоторні уявлення піаніста у процесі формування інтерпретаційної моделі твору великої форми.	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Прийоми звуковидобування та виконавські засоби художньої виразності (динаміка, артикуляція, педалізація), притаманні творам великої форми	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Засвоєння принципів роботи з нотним матеріалом та виконання твору великої форми	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 7. Виховання темпо-ритмічної дисципліни в процесі освоєння інструктивного матеріалу.

Методи розвитку почуття темпоритму та відповідних форм самоконтролю:	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Образні контрасти та проблема темпоритму у творах розгорнутої форми	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Удосконалення технічних та темпо-ритмічних прийомів відповідно до художнього задуму	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Етапи роботи над поліфонією: гра поголосах, підбір аплікатури, освоєння поліфонічної фактури, розподіл	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

уваги, вокалізація окремих голосів тощо					
Змістовий модуль 8. Комплексний розвиток музичного слуху в роботі над поліфонією.					
Прийоми активізації мелодичного, гармонічного, тембро-динамічного слуху в роботі над багатоголоссям	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Формування програми техніко-тактичних дій інтерпретації поліфонічного твору	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Формування активного творчого інтересу до виконуваних поліфонічних творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Удосконалення темпо-ритмічного виконання у поліфонічних творах	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 9. Розвиток фактурних можливостей піаністичної техніки					
Виконання етюдів на різні види техніки. Гра гам, акордів, арпеджіо в тональностях до 4-х знаків	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Опрацювання рухово-моторного компонента читання нотного тексту: «графічний», «топографічний» та «сліпий» методи	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Удосконалення просторової точності пальцевого апарату	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Зорові та слухо-	індивід.	нотний	2 год.	згідно	згідно

моторні уявлення піаніста у процесі формування інтерпретаційної моделі твору віртуозного характеру	заняття	текст	інд. зан., 6 год. сам. роб.	системи оцінювання курсу	робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 10. Виконавська інтерпретація творів різних жанрів					
Стильовий підхід в інтерпретації творів епохи бароко	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Художньо-виконавська образність та стилістична достовірність інтерпретаційної моделі творів епохи бароко	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Стильові особливості виконавського втілення художніх засобів музичної виразності у творах композиторів національних шкіл	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Поліваріантність фортепіанної інтерпретації творів композиторів національних шкіл	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 11. Формування художніх можливостей піаністичної техніки					
Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Інтонаційна, динамічна, тембральна, ритмічна функції артикуляції	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Педагогічно-виконавський задум художньої інтерпретації	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

виконуваного твору					дисципліни
Розширення музичного світогляду	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 12. Розвиток навиків педалізації в роботі над творами різних жанрів					
Формотворча роль педалі в організації фортепіанної фактури сонатної форми та варіацій	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Основні функції педалі у фортепіанних творах	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Художні функції прямої та запізнюючої педалі у кантілені та віртуозних творах	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Відпрацювання варіантів педалізації та оркестрового урізноманітнення звучання фортепіанних творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 13. Розвиток фортепіанно-виконавської майстерності					
Розвиток виконавських навичок стильової жанрової інтерпретації	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Опанування музичних творів шкільного репертуару	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Особливості темпового виконання фортепіанних творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Динамічний план інтерпретації твору кантіленного характеру	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної

					дисципліни
Змістовий модуль 14. Саморегуляція процесу музично-виконавської діяльності					
Формування програми техніко-тактичних дій інтерпретації твору великої форми	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Зорові та слухомоторні уявлення піаніста у процесі формування інтерпретаційної моделі поліфонічного твору	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Динамічний план інтерпретації віртуозного твору	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Стилістичні особливості виконання творів вітчизняних та зарубіжних композиторів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 15. Заключний етап роботи над програмою					
Реалізація педагогічних виконавських задумів при виконанні фортепіанних творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Методи перевірки слухової, зорової, рухово-моторної пам'яті на заключному етапі роботи над творами	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Оволодіння професійним мисленням та уміння самостійно оцінювати власне виконання	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Виховання виконавської витримки та артистизму	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 16. Концертно-виконавська реалізація власної інтерпретаційної моделі фортепіанних творів					
Удосконалення змістовного та виразного виконання	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Формування програми техніко-тактичних дій інтерпретації фортепіанних творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Цілісне усвідомлення твору при реалізації виконавських завдань	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Співставлення результатів діяльності з концептуально-інтерпретаційною моделлю творів	індивід. заняття	нотний текст	2 год. інд. зан., 5 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачами безпосередньо на індивідуальних заняттях усіх видів.</p> <p>Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку студентів та засвоєння ними освітньої програми на певному етапі навчання.</p> <p>Форма контролю: II, IV семестр: залік.</p> <p>На заліку студент демонструє навички роботи над фортепіанними творами, здатність відтворювати авторський задум, виражений в різноманітних за змістом, формою, фактурою та стилем творах, виконавську культуру, витримку та самостійність у вирішенні художніх завдань.</p> <p>Форма контролю: I, III, V, VIII семестр: екзамен.</p>				

Програма екзамену складається з творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, яка повинна максимально відтворювати рівень виконавських навичок і умінь студента, рівень його загальної музичної культури. Усі твори мають продемонструвати різні аспекти підготовки студента.

Виконання поліфонічного твору дає можливість показати володіння навичками поліфонічного мислення, різними видами поліфонічної техніки, поліфонічного контролю і його взаємодії з виконавськими прийомами.

Велика форма (сонати, рондо, концерти) вимагає від студента вміння опанувати драматургією музичного образу і надає можливість здобути навички концептуального мислення.

П'єси – уміння виразно виконувати музичні твори різні за стилем, змістом, різноманітних за жанром, використовуючи різні засоби музично-художньої виразності (фразування, динаміка, педалізація, агогіка) та уміти реалізувати виконавські задуми шляхом точного прочитання нотного тексту та розуміння авторського задуму.

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (90–100 балів) виставляється студенту, що показав:

- високий професійний рівень володіння інструментом;
- високу технічну майстерність;
- відчуття темпоритму;
- володіння засобами музичної виразності – звуковидобуванням, динамічними відтінками, штриховою палітрою, педалізацією, агогікою;
- знання і розуміння стильових та жанрових особливостей твору;
- вміння передати на інструменті виразність та яскравість музичних образів, художнього змісту;
- високий ступень розвиненості музично-естетичної свідомості й смаку;
- високий рівень психологічної підготовки до сценічного виступу й якісне концертне виконання програми.

«ДОБРЕ» (70–89 балів) виставляється студентам, які;

- представили в повному обсязі програму (при відсутності індивідуально-творчого ставлення до виконуваних творів);
- передали художній зміст творів;
- показали добре володіння інструментом (при відсутності яскравості у виконанні артикуляційних і динамічних відтінків та наявності технічної скутості);

	<ul style="list-style-type: none"> - припустили деякі помилкові дії у виконанні. Можна допустити випадковий зрив за умови відповідальної ретельної підготовки. <p>«ЗАДОВІЛЬНО» (50–69 балів) виставляється студентам, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - продемонстрували низький рівень володіння інструментом; - представили програму не в повному обсязі; - спотворювали низькою якістю виконання композиторський задум; - не зуміли передати художні образи, зміст музичного твору; - продемонстрували низький технічний рівень, посереднє володіння засобами музичної виразності; - допущені помилки у виконанні нотного тексту, часті зупинки, викликані психологічною та технічною невідповідністю студента. <p>«НЕЗАДОВІЛЬНО» отримують студенти, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слабо володіють інструментом; - нездатні передати виконавську концепцію музичного твору; - виконали програму невпевнено, з помилками, зупинками, що зумовлено безвідповідальною слабкою підготовкою до екзаменів та заліків.
Вимоги до письмової роботи	<p>Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацювання обов'язкової та додаткової літератури, а також аналізу музичних творів. Письмові завдання оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)</p>
Індивідуальні заняття	<p>Під час індивідуальних занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня підготовки студента до виконання конкретної програми. Поточна успішність з дисципліни є основною інформацією при проведенні заліків і можуть враховуватися при проведенні екзамену.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань магістрантів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного</p>

7. Політика курсу

Підготовка концертної програми студентом передбачає формування навичок вільного володіння спеціальним інструментом фортепіано, зокрема здатність використовувати його у навчальній і концертно-виконавській діяльності, відтворювати авторський задум, виражений в різноманітних за змістом, формою, фактурою та стилем творах, виконавську культуру, витримку та самостійність у вирішенні художніх завдань

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: репертуар , необхідний для музичного та художньо-пізнавального розвитку піаніста; композиторські, виконавські стилі, жанри світової музичної літератури; специфіку гри на фортепіано;

вміти: грамотно опрацювати музичний матеріал, читати з листа, ескізно вивчати фортепіанний твір, грати в ансамблях, акомпанувати, підбирати супровід, самостійно опрацювати репертуар, непередбачений програмою; вирішувати поставлені творчі завдання шляхом постійного розвитку музичного досвіду в поєднанні з систематичними заняттями практичного характеру; репрезентувати свої досягнення публічно: участь у концертах, сольні концерти, конкурси тощо.

Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують індивідуальні заняття навчальної дисципліни. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

8. Рекомендована література

1. Алексеев А. Д. Из истории фортепианной педагогики К.: Муз. Украина, 1974. 162 с. URL: <https://www.piano.ru/scores/books/alex-ped.pdf>
2. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. 4-е изд. СПб.: Лань; Планета музыки, 2017. 280 с.
3. Баренбойм Л. А. Музыкальная педагогика и исполнительство: учеб. пособ. СПб.: Лань; Планета музыки, 2016. 340 с.
4. Блажкевич Г. Й., Старух Т. М. Правда і міфи про львівських піаністів – основоположників фортепіанної школи. Львів: Сполом, 2002. 226 с.
5. Браудо Й. А. Об изучении клавирных сочинений Баха в музыкальной школе. СПб.: Композитор, 2004. 92 с.
6. Використання методичних розробок українських педагогів-піаністів середини ХХ століття у самостійній роботі студентів над фортепіанною технікою: Метод. рекоменд. для студентів спеціалізації «Хорове диригування», спеціальності «Музична педагогіка та виховання». Уклад. Н. Зимогляд. Х.: ХДАК, 2000. 16 с.
7. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів: Логос, 2001. 223 с.
8. Гинзбург Л. С. О работе над музыкальным произведением. М.: Музыка, 1968. 112 с.
9. Глазунова І. К. Організація інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в умовах модульно-рейтингового навчання: метод. рекоменд. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. 68 с.
10. Гнесина Е. Ф. Фортепианная азбука. СПб.: Планета музыки, 2016. 32 с.
11. Гончаренко Л. П. Методика викладання музичного інструмента (фортепіано) у вищій школі : метод. матеріали для самостійної роботи студента. Кіровоград, 2007. 35 с.

12. Грум-Гржимайло Т. Н. Музыкальное исполнительство М.: Знание, 1984. 157 с.
13. Історія української музики : в 6 т. Т. 4. / [М. Гордійчук, О. Костюк та ін.]; за ред. М. Гордійчук. К. : Наукова думка, 1992. 616 с.
14. Кальмучин-Дранчук Т. А. Стилістичні аспекти виконавських традицій в українському піаністичному мистецтві першої половини ХХ століття. Івано-Франківськ: Факел, 2004. 146 с.
15. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання на клавішно-струнних інструментах. Тернопіль : Астон, 1998. 298 с.
16. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України: іст. нариси Львів : КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 611 с.
17. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янне мистецтво у Львові. Тернопіль: Астон, 2001. 400 с.
18. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янне мистецтво Шопена: Науково-методичний нарис. Тернопіль: Астон, 2000. 80 с.
19. Кашкадамова Н. Б. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві ХХ сторіччя. Львів : КІНПАТРИ, 2014. 343 с.
20. Кияновська Л. О. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
21. Клиш В. Л. Українська радянська фортеп'янна музика 1917–1977 рр. К.: Наукова думка, 1980. 314 с.
22. Коган Г. М. Вопросы пианизма. М.: Сов. композитор, 1968. 461 с.
23. Коган Г. М. У врат мастерства. Работа пианиста. М.: Музыка, 1969. 342 с.
24. Курковський Г. М. Питання фортеп'янного виконавства. К.: Муз. Україна, 1983. 138 с.
25. Лесик Д. Й. Творчий портрет піаніста і педагога Богдана Тихонюка. Івано-Франківськ: Плай, 2001. 112 с.
26. Любомудрова Н. А. Методика обучения игре на фортепиано М.: Издательство Юрайт, 2019. 180 с.
27. Мартинсен К. Индивидуальная фортепианная техника. – М.: Музыка, 1966. 220 с. URL: <https://notkinastyu.ru/martinsen-k-a-individualnaya-fortepiannaya-tehnika-1966/>
28. Малиновская А. Фортепианное исполнительское интонирование. М.: Музыка, 1990. 77 с.
29. Мильштейн Я. Вопросы теории и истории исполнительства. Изд. 2. СПб: Планета музыки, 2019. 264 с.
30. Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 1-2, 3-4, 5-7 классах ДМШ / Б. Е. Милич. К. : Муз. Украина, 1977, 1979, 1982. 77 с., 64 с., 85 с.
31. Михелис В. Л. Первые уроки юного пианиста Л. : Госмузиздат, 1962. 63 с.
32. Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры. СПб: Лань, 2015. 256 с.
33. Некрасов Ю. І. Комплексне навчання гри на фортепіано : навч.-метод. посібник для вищ. муз. навч. закладів. Одеса : АстроПринт, 2000. 148 с.
34. Николаев А. Очерки по истории фортепианной педагогики и теории пианизма. М. : Музыка, 1980. 225 с.
35. Пастеляк Н. Поемність в українській фортеп'янній музиці першої половини ХХ ст.. Львів : Сполом, 1997. 128 с.
36. Питання фортеп'янної педагогіки та виконавства. Ред. А. Й. Корженевського. К.: Муз.Україна, 1981. 116 с.
37. Савицький Р. Основні засади фортеп'янної педагогіки. Передмова Н. Кашкадамової. Тернопіль: Астон, 2001. 68 с.
38. Склярів О. Д. Методика викладання курсу фортепіано. Формування і розвиток виконавчих навичок студентів : Навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв. Х. : Харківська держ. академія культури, 2002. 79 с.
39. Таран І. М. Компоненти ритму як чинник піаністичної. Матеріали ІІ Міжнарод. науч. конф. «Прогресивное развитие мировой науки», 1-3 сентября 2012 г. Научный

журнал Аспект. Донецк : Цифровая типография, 2012. С. 105–110.

40. Таран І. М. Методика викладання гри на фортепіано : навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів за напрямом підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» («Музична педагогіка і виховання»). Івано-Франківськ : В-во ПП Бойчук А.Б., 2013. 38 с.
41. Тимакин Е. М. Воспитание пианиста. М. : Сов. композитор, 1984. 125 с.
42. Українська фортепіанна музика ХХ-ХХІ століття: в 3-х т. / Упор. Т. Рощина. К.: Музична Україна, 2018. 480 с.
43. Устименко Ю. С. Загальне фортепіано – шлях у велике мистецтво : навчальний посібник для муз. ф-ту. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2007. 104 с.
44. Устименко Ю. С. Фортепіано для всіх. Педагогічні роздуми : навч. посібник для муз. ф-ту. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2008. 112 с.
45. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано. 2-е изд. М.: Издательство Юрайт, 2018. 188 с.
46. Цыпин Г. М. Портреты советских пианистов. М.: Сов. композитор, 1982. 256 с.
47. Шмидт-Шкловская А. А. О воспитании пианистических навыков. М.: Классика ХХІ, 2015. 84 с.

Допоміжна література:

48. Баренбойм Л. А., Брянская Ф. Д., Перунова Н. Н. Путь к музицированию. Школа игры на фортепиано. Л. Сов. композитор, 1980. 184 с.
49. Бах Й. С. Добре темперований клавир. Т. І. Ред. Б. Муджеліні. К.: Муз. Україна, 1973. 144 с.
50. Бах И. С. Инвенции (двухголосные и трехголосные). К.: Муз. Украина, 1984. 87 с.
51. Бах Й. С. 15 двоголосих інвенцій. К.: Муз. Україна, 2009. 32 с.
52. Барвінський В. Колядки і щедрівки: для фортепіано зі словесним текстом. Тернопіль: Збруч, 1997. 22 с.
53. Барвінський В. Прелюдії для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1964. 28 с.
54. Бетховен Л. Соната фа мінор. Тв. 2. № 1. За ред. О. Гольденвейзера. К.: Муз. Україна, 1993. 20 с.
55. Бетховен Л. Соната до дієз мінор. Тв. 27. № 2. За ред. О. Гольденвейзера. К.: Муз. Україна, 1982. 15 с.
56. Білаш О. Тетянчин альбом. Фортепіанні п'єси для дітей. К.: Муз. Україна, 2002. 40 с.
57. Гайдн Й. Сонаты для фортепиано. М.: Музгиз, 1956. 170 с.
58. Гами, тризвук, арпеджіо: для фортепіано. Упор. І. М. Рябов. К.: Муз. Україна, 1977. 80 с.
59. Гнесина Е. Фортепианная азбука. М.: Сов. композитор, 1979. 26 с.
60. Клементи М. Сонатини для фортепіано. Тв. 36.. К.: Муз. Україна, 1993. 23 с.
61. Колесса М. Сонатина. К. : Мистецтво, 1953. 19 с.
62. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1994. 62 с.
63. Лизогуб О. П'єси для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1989. 48 с.
64. Лисенко М. Елегія. Сумний спів. К.: Муз. Україна, 1993. 8 с.
65. Лист Ф. Ноктюрн № 3 «Грєзы любви». М. : Музыка, 1979. 7 с.
66. Лист Ф. Утешения. М.: Музыка, 1982. 14 с.
67. Лятошинський Б. П'ять прелюдій. Тв. 44.. К.: Муз. Україна, 1993. 12 с.
68. Мендельсон Ф. Избранные песни без слов для фортепиано. М.: Музыка, 1978. 63 с.
69. Прокофьев С. Сказки старой бабушки. Соч. 31. М.: Музыка, 1980. 11 с.
70. Птушкін В. 24 інвенцій. К.: Муз. Україна, 2019. 56 с.
71. Равель М. Сонатина. М.: Музыка, 1972. 23 с.
72. Ревуцький Л. Вибрані твори для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1993. 27 с.
73. Старинная клавирная музыка из репертуара Н. И. Голубовской. Л.: Музыка, 1978.

79 с.

74. Скрябин А. 24 прелюдии. Соч. 11. Ред. К. Н. Игумнова, Я. И. Мильштейна. М.: Госмузиздат, 1954. 44 с.
75. Українська фортепіанна музика XIX століття Упор. Г. В. Курковський. К.: Муз. Україна, 1974. 71 с.
76. Фільц Б. Фортепіанні цикли. Тернопіль: Астон, 2002. 84 с.
77. Чайковский П. Времена года. Соч. 37. М.: Музыка, 1977. 55 с.
78. Черни К. Школа вправності для фортепіано. Тв. 299. К.: Муз. Україна, 1994. 52 с.
79. Черні К. 24 етюди. Ор. 684. Заохочення до роботи. Ред. Р. Рєпки. К.: Муз. Україна, 2018. 96 с.
80. Чимароза Д. Избранные сонаты. М.: Музыка, 1982. 47 с.
81. Школа игры на фортепиано / Ред. А. Николаева. М.: Музыка, 1968. 220 с.
82. Шиптур Б. Дитяча музика для фортепіано. Івано-Франківськ, 1989. 24 с.
83. Шопен Ф. Экосезы. Соч. 72. М.: Музыка, 1980. 7 с.
84. Шопен Ф. Скерцо. / ред. Я. Ексер. К.: Муз. Україна, 2015. 88 с.
85. Шуберт Ф. Музыкальные моменты. Соч. 94. М.: Музыка, 1980. 15 с.
86. Шуман Р. Альбом для юношества. Ред. В. Мержанова. М.: Музыка, 1979. 72 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://libnote.ru/uchebniki/274-metodika-obuchenija-igre-na-fortepiano-v-podgotovitel-nom-otdelenii-i-nachal-noj-shkole.html>
2. <http://pianomet.narod.ru/metodika.htm>
3. http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/27851/
4. <http://intkonf.org/kolenko-k-i-osoblivosti-metodiki-vikladannya-fortepiano-v-pedagogichnomu-koledzhi/>
5. http://myfortepiano.ru/kak_nauchitsja_igrat_na_piano.html
6. <http://muzvolsk.narod.ru/new/kroshner/metodika.html>

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спеціальний інструмент (скрипка)
Викладач (-і)	Волощук Ю.І.
Контактний телефон викладача	099 745 27 10
Е-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	450 год., 15 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Кожна п'ятниця з 10.00 до 14.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>У навчанні і вихованні майбутніх вчителів музичного мистецтва у загальноосвітній школі класам спеціальних музичних інструментів належить особливо важлива роль. Найважливішою задачею педагога з музичного інструменту є виховання в студентів розуміння основної мети – правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до учнів; демонструвати учням доступні для них фрагменти музичних творів; акомпанувати їм під час сольного, ансамблевого чи хорового співу . Тому робота в класі спеціального інструменту спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.</p> <p>Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.</p> <p>Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням співучим змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців освітньої галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості вчителів музичного мистецтва, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (скрипки) музичних шкіл, шкіл мистецтв, музичних студій та центрів учнівської творчості.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій; – засоби художнього втілення композиторського задуму; – методичку поетапного вивчення твору; – роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога; – особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою; 	

<ul style="list-style-type: none"> – загальномузичні та специфічні засоби фразування. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів; – застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми скрипкової гри; – реалізувати навички ансамблевої та оркестрової гри; – творчо підбирати музичний матеріал для використання на уроках музичного мистецтва; – читати з листа; – вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу.
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
Здатність володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській та педагогічній діяльності.
Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва у виконавській та педагогічній діяльності.
Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності вчителя (викладача) спеціального музичного інструменту.
Здатність оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.
Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в процесі виконавської та педагогічної діяльності.
Здатність сприймати новітні концепції в сфері музичного виконавства, музикознавства, методології, музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин - 450	
індивідуальні заняття		230	
самостійна робота		220	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I - VIII	Середня освіта (узичне мистецтво)	I – IV роки навчання	Вибірковий
Тематика курсу			

Річний план-мінімум

I курс

1. Два твори великої форми
2. Чотири різнохарактерні п'єси
3. Етюди (4)
4. Гама, арпеджіо, подвійні ноти (4)

II курс

1. Два твори великої форми
2. Чотири різнохарактерні п'єси
3. Етюди (4)
4. Гама, арпеджіо, подвійні ноти (4)

III курс

1. Два твори великої форми
2. Чотири різнохарактерні п'єси
3. Поліфонічний твір
4. Етюди (4)
5. Гама, арпеджіо, подвійні ноти (4)

IV курс

1. Твір великої форми
2. Дві різнохарактерні п'єси
3. Поліфонічний твір
4. Етюди (4)
5. Гама, арпеджіо, подвійні ноти (4)

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (СКРИПКА)

I

Бах Й.С.	Сарабанда і дубль з партити сі мінор
Шпор Л.	Концерт № 2 (I частина)
Рахманінов С.	Вокаліз
Шостакович Д.	Весняний вальс

II

Бах Й.С.	Сарабанда і жига з партити ре мінор
Беріо Ш.	Концерт № 9 (I частина)
Александров О.	Арія
Венявський Г.	Обертас

III

Телеман Г.	Фантазія №9
Роде П.	Концерт № 7 (I частина)
Кабалевський Д.	Імпровізація
Дворжак А.	Циганська пісня

IV

Бах Й.С.	Лур і гавот з партити Мі мажор
Зейц Ф.	Концерт №3 (I частина)
Римський-Корсаков М.	Пісня індійського гостя з опери «Садко»
Щуровський Ю.	Танець

V

Бах Й.С.	Алеманда, куранта з партити ре мінор
Брух М.	Концерт №1 I частина
Глазунов А.	Роздум

Терпелюк П.	Безперервний рух	VI	
Телеман Г.	Фантазія №7		
Бах Й.С.	Концерт мі мажор, II-III частини		
Гомоляка В.	Ноктюрн		
Крейслер Ф.	Синкопи		
б. Система оцінювання курсу			
Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Технічний залік	Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави). Два етюди на різні види техніки.	50
I	Іспит	Твір великої форми. П'єса	50
II	Технічний залік	Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми). Два етюди на різні види техніки.	50
II	Семестровий залік	Поліфонічний твір. Твір великої форми	50
III	Технічний залік	Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави); Два етюди на різні види техніки.	50
III	Контрольний урок	Твір великої форми	50
IV	Технічний залік	Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави). Два етюди на різні види техніки.	50
IV	Іспит	Поліфонічний твір. Твір великої форми	50
V	Технічний залік	Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми). Два етюди на різні види техніки.	50
V	Контрольний урок	Твір великої форми. П'єса	50
VI	Технічний залік	Гама, тризвуки,	50

		септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави). Два етюди на різні види техніки.	
VI	Семестровий залік	Поліфонічний твір. Твір великої форми	50
VII	Іспит	Твір великої форми. Одна п'єса	100
VIII	Іспит	Поліфонічний твір. Твір великої форми. Дві різнохарактерні п'єси	100

Шкала оцінювання успішності

університетська	національна		шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

7. Політика курсу

Заняття зі спеціального музичного інструменту (скрипка) будуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Підбираючи репертуар, педагог повинний постійно враховувати індивідуальні особливості кожного студента, ступінь його обдарованості, музичного розвитку і спеціальної підготовки. Варто враховувати необхідність виконання музичного твору на досить високому художньому рівні, з належним ступенем технічної досконалості, без «знижок» на незрілість виконавця чи на особливі труднощі твору. Відповідно до цього в індивідуальних планах студентів повинна бути відображена визначена логічна послідовність і поступовість у виборі репертуару.

У репертуар спеціальних класів включається українська та зарубіжна музика різних стилів та жанрів, а також – найдосконаліші в художньому відношенні зразки сучасної музичної літератури.

Однією з найважливіших ланок навчального процесу є робота над етюдами, гаммами й іншим навчально-допоміжним матеріалом. При виборі етюдів та інших інструктивних творів варто керуватися поєднанням художньої значимості з доцільністю їх вивчення для розвитку тих чи інших виконавських навичок. Вивчення етюдів може набувати різних форм в залежності від змісту і характеру поставлених навчальних задач: доведення виконання етюду до певного ступеня довершеності, використання його в плані ознайомлення чи читання нот з листа.

З метою більш тісного контакту зі студентами спеціального класу, а також для формування класу в колектив варто організувати класні заняття так, щоб на них була присутня максимальна кількість студентів.

8. Рекомендована література

1. Агарков О. Вибрато в игре на скрипке. М., 1956.
2. Ауэр Л. Моя школа игры на скрипке. М., 1965.
3. Беленький Б., Эльбойм Э. Педагогические принципы Л.М.Цейтлина. М., 1990.
4. Волощук Ю.І. Діяльність консерваторії Галицького музичного товариства у Львові з підготовки скрипалів-професіоналів та аматорів // Посвіт: наукове видання УЦКД та КНУКіМ. 2000. Вип. 1. С. 11-13.
5. Волощук Ю.І. Концертне життя Галичини і виконавсько-пропагандистська діяльність провідних галицьких скрипалів (1848-1939). К.: Знання, 1999. 33 с.
6. Волощук Ю.І. Музичні навчальні заклади Галичини у підготовці скрипалів-професіоналів і аматорів (1848-1939). К.: Знання, 1999. 46 с.
7. Волощук Ю.І. Початок світлої доби. Скрипкова музика композиторів Галичини 20-30-х років у контексті розвитку європейського імпресіонізму // Українська культура. К., 1999. №10. С. 34-35.
8. Волощук Ю.І. Скрипкова музика композиторів Галичини 1919-1939 років у контексті розвитку європейського модернізму // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. 3. Івано-Франківськ: Плай, 2001. С. 161-169.
9. Волощук Ю.І. Скрипкова музика у творчості композиторів Галичини: національні традиції і європейські модерністські тенденції. К.: Редакція «Бюлетеня ВАК України», 1999. 40 с.
10. Волощук Ю.І. Фахова підготовка скрипалів у Вищому музичному інституті імені М.Лисенка: національні традиції та європейський мистецький досвід (1903-1939 рр.) // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. 2. Івано-Франківськ: Плай, 2000. С. 37-45.
11. Волощук Ю.І. Фундатор галицької скрипкової школи // Музика. К., 1999. №3. С.10.
12. Гинзбург Л., Григорьев В. История скрипичного искусства. М., 1990. Т.1. 285 с.
13. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением. М., 1954.
14. Ільченко О., Сверлюк Я. Методологічні проблеми професійної музичної освіти. Рівне, 2004. 375 с.
15. Камилларов Е. О технике левой руки скрипача. М., 1961.
16. Коган Г. У врат мастерства. М., 1961.
17. Лапсюк В. Джерела української скрипкової культури // Музика. К., 1981. №6. С. 25-26.
18. Лапсюк В. Київський скрипаль М.Сікард // Музика. К., 1984. №4. С. 30-31.
19. Мострас К. Динамика в скрипичном искусстве. М., 1956.
20. Мострас К. Интонация на скрипке. М., 1948.
21. Мострас К. Ритмическая дисциплина скрипача. М., 1951.
22. Мострас К. Система домашних занятий скрипача. М., 1956.
23. Муратов С. Образно-художественные и технические ресурсы штриховой техники скрипача: Дисс. канд. иск. К., 1993.
24. Нейгауз Г.Г. Об искусстве фортепианной игры. М., 1987. 187 с.
25. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці. Ч.1. К., 1974.
26. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці. Ч.2. К., 1982.
27. Струве Б. Типовые формы постановки рук у инструменталистов (смычковая группа). М., 1932.
28. Струве Б. Вибрация как исполнительский навык игры на смычковых инструментах. М., 1933.
29. Струве Б. Пути начального развития скрипачей и виолончелистов. М., 1952.
30. Раабен Л. История русского и советского скрипичного искусства. Л.: Музыка, 1978. 199 с.
31. Ямпольский И. Основы скрипичной аппликатуры. М., 1955.